

Hegyesd község Önkormányzata
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
átfogó értékelése

2013.

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdése a helyi önkormányzatnak átfogó értékelés készítését írja elő a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról – amelyet a képviselő testületnek meg kell tárgyalnia. Az értékelést meg kell küldeni a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának is, akik 30 napon belül javaslattal élhetnek a helyi önkormányzat felé.

A törvény szerint a helyi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése, különös tekintettel a gyermekkorú bűnelkövetés megelőzésére, együttműködésre a civil szervezetekkel.

Ennek a sokrétű feladatnak két része van: a pénzbeli és a természetbeni ellátások.

A fenti törvény és a végrehajtására kiadott, többször módosított 149/1997./IX.10./ Kormányrendelet előírásain túl a 7/2005.(X.24.) Önkormányzati Rendelet tartalmazta az egyes ellátások fajtáit, eljárási és elbírálási szabályait.

Hegyesden az állandó lakosok létszáma 186 fő, 0-18 éves korú lakos 38 fő van, ebből: 0-5 éves 7 fő; 6-14 éves: 23 fő és 15-18 éves 8 fő.

2006. január 1-től a pénzbeli ellátás önkormányzati szinten gyakorlatilag a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság megállapítására korlátozódott, elbírálása a Képviselő-testület feladata.

Jegyzői hatáskörbe tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása. Ez ugyan konkrét, havi pénzbeli támogatással nem jár, ugyanakkor több jogosultságot biztosít: az óvodai ellátásért és az általános iskolásoknak a napközis, menzai ellátásért nem kell térítési díjat fizetni, ingyenesen jogosultak tankönyvellátásra, a középiskolások 50 %-os étkezési díjkedvezményre illetve egyéb, külön jogszabályokban megállapított kedvezményekre. A kedvezmények teljes listáját nem is lehet felsorolni, napról-napra változhatnak.

Az augusztus elsején illetve november 1-jén kedvezményre jogosultak részére augusztus illetve november hónapban fejenként 5.800.- Ft egyszeri támogatás került kifizetésre Erzsébet utalvány formájában, természetbeni juttatásként. A további években is ezt a támogatási formát természetbeni ellátásként kell biztosítani. Az egyszeri támogatások összegét a központi költségvetés 100 %-on megtéríti.

2013. évben 3 család 11 gyermeke volt jogosult átlag 12 hónap időtartamban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ebből 2 családban van kettő gyermek és 1 családban van 7 gyermek.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság iránti kérelmet nem kellett elutasítani.

2013. szeptember 1-től változtak a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának szabályai. Korábban ezt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szülőjének kérésére, nyilatkozata alapján, miszerint egyikőjüknek sincs 8 általánosnál magasabb iskolai végzettsége a jegyző hatósági bizonyítvánnyal igazolta a gyvt-re való jogosultság időtartamára.

Szeptembertől két kategória van: hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

„ **(1) Hátrányos helyzetű** az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

(2) Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül **legalább kettő fennáll**,
b) a nevelésbe vett gyermek,
c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

Az új szabályok alapján 1 család 2 gyermeke hátrányos helyzete került megállapításra.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás (eseti segély) iránti konkrét kérelem nem volt.

6 fő általános iskolás 5-5 ezer forint, 8 fő középiskolás és felsőfokú tanuló kapott 10-10 ezer forint összegű beiskolázási támogatást (olyanok, akik nem voltak jogosultak ingyenes tankönyvre).

2011. szeptember 1-től lényeges kedvező változásokat vezettek be a lakásfenntartási támogatás feltételeiben, így most jelenleg 1 család (2 gyerekekkel) részesül lakásfenntartási támogatásban, havi 7.300.- Ft összegben, 1 – 1 éves időtartamban. 2012. január 1-től a támogatás természetben – áramszámlára történő utalással – történik.

A 2013-ban is meghirdetett nyári szociális gyermekétkeztetésre nem nyújtottunk be pályázatot, a pályázati kiírás feltételei kedvezőtlenek voltak. Azon túlmenően, hogy az önkormányzatnak is kellett volna saját forrásból anyagi fedezetet biztosítani teljesíthetetlen feltételnek bizonyult, hogy helyi kistermelőtől, őstermelőtől szerezzük be az alapanyagok egy részét, hiszen ilyen számlaképes termelő nincs a községben.

A gyermekek napközbeni ellátása megoldott, a – Monostorapáti község Önkormányzatával közösen működtetett – Napköziotthonos Óvodában óvodai nevelőmunka és menzai étkeztetés folyik. Gyakorlatilag minden jelentkezőt fel tudnak venni, magas színvonalú a képzés és az ellátás, nagyon jó a szakmai munka.

Az általános iskolások egy része a „Művészetek Völgye” Közös Fenntartású Általános Iskolában Monostorapátiban tanulnak, néhányan Tapolcára, tagozatos iskolába járnak. Mindegyik intézményben megoldott az igényelt étkeztetés biztosítása.

A Tapolca környéki Önkormányzati Társulás keretein belül megalakított Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a Gyermekjóléti Szolgálat feladatait. 2011. április 1-től községünkben Varga Lajosné látja el ezt a feladatot, 2004-ben diplomázott a főiskolán szociálpedagógus szakon, 2008-ban pedig családvédelem, családgondozás témacsoportból másoddiplomázott, így a szakmai képzettsége megfelel a Kormányrendelet által előírtaknak.

2014. március 13-án Varga Lajosné a Monostorapáti, Kapolcs, Vigántpetend, Taliándörögd és Hegyesd község jelzőrendszer tagjai részére tájékoztatást adott a Szolgálat 2013. évi tevékenységéről.

A gyermekjóléti szolgáltatásokról, a családgondozó személyéről, elérhetőségeiről, a fogadóórák rendjéről plakátokon, szórólapokon adtunk tájékoztatást.

A községben Varga Lajosné minden második héten pénteken 9 – 9.30 óráig tart fogadóórát a Polgármesteri Irodában, az intézmény székhelyén, Tapolcán pedig minden pénteken 8-10 óráig. Elsősorban segítő beszélgetésre (10), információ nyújtásra (15) és tanácsadásra (3) van igény.

Községünkben alapellátásban 1 család 4 gyermekét gondozza – egy lány és három fiú -, védelemben vett gyermek nincs.

Összesen 6 alkalommal volt családlátogatáson, szakmai értekezleteken, megbeszéléseken, 6 alkalommal vett részt, adományozásban 1 alkalommal segédkezett.

A jelzőrendszer jól működik, rendszeresen az esetmegbeszélések, ezeken a védőnő, házi orvos, gyámügyi előadó, körzeti megbízott, képviselők, intézményvezetők, iskolai, óvodai gyermekvédelmi felelősök vesznek részt. A jelzőrendszeri tagok részére 6 alkalommal szerveztek szakmaközi megbeszélést. 2013. évben 7 alkalommal szerveztek részükre szakmai továbbképzést.

A Hegyesden élő gyermekekkel kapcsolatban 3 írásos jelzés volt (mindhárom iskolai, magántanulói jogviszonnyal kapcsolatos).

A gyermekek részére rendezett szabadidős programok szervezésében, lebonyolításában aktívan részt vesz. Februárban farsangi mulatságon vett részt a falu apraja-nagyja, finom süteményeket és fánkot fogyaszthattak, húsvétkor játszóház keretében piros tojást festettek, csuhéból kiscsibét és nyuszt készítettek. Augusztusban a falunap keretében közlekedési verseny majd bábelőadás volt, decemberben Mikulás játszóházat szerveztek.

A Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjének és a jelzőrendszer tagjainak kapcsolata jó, aktív.

A Gyermekjóléti Szolgálat hatékonyan működik, elsődleges feladatának a megelőzést, felvilágosítást tartja.

Családból kiemelt gyermek a községben szerencsére nincsen, szociális válsághelyzetben lévő várandós anya nem volt. Egyre jellemzőbb a házasságon kívüli gyermekvállalás, inkább az élettársi kapcsolat a megszokott. Ez akkor szokott gondot jelenteni amikor a kapcsolat megromlik és nincs realizálva, hogy kinél van elhelyezve a gyermek, ki a törvényes képviselő, ki jogosult dönteni bizonyos dolgokban. Tartásdíj fizetés a legritkább esetben történik – ami anyagilag hátrányos a gyermeket gondozó szülő számára.

A jegyző hatáskörébe utalt gyámhatósági feladatok ellátása biztosított, Hegyesd községben ügygondnok kirendelésére 2013-ban nem volt szükség.

Teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére nem került sor.

Családon belüli erőszakról, bántalmazásról, kiskorú illetve fiatalkorú által elkövetett bűncselekményről nem érkezett jelzés.

Kiskorút érintő környezettanulmányozásra nem volt szükség.

2013. január 1-től az igazolatlan iskolai hiányzásokkal kapcsolatos ügyintézés, a védelemben vételi eljárás és az ideiglenes elhelyezés a Járási Hivatal Gyámhivatalához került.

Magántanulói státuszra ez évben 3 igény volt.

Hegyescen 3 családban él 7 veszélyeztetett kiskorút tartunk nyilván, valamennyit 6-ot környezeti 1-et anyagi okból.

Általános tapasztalat, hogy a gyermekek körében megnőtt az egymás közötti erőszakos cselekedetek száma, tiszteletlenek a felnőttekkel szemben, különösen a felső tagozatosok és a középiskolások körében magas az igazolatlan iskolai hiányzások száma. A szülők gyakran tehetetlenségükről panaszkodnak, a pedagógusok, szakemberek segítségére számítanak.

2013-ben felügyeleti szerv általi szakmai ellenőrzés a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, hátrányos – halmozottan hátrányos helyzet, óvodáztatási támogatás megállapítására irányuló eljárások törvényességére vonatkozóan volt. Az ellenőrzés az eljárásokat törvényesnek, rendben lévőnek találta.

A Rendőrség képviselője az iskolában több alkalommal szervez elméleti oktatással egybekötött közlekedési, ügyességi vetélkedőket, előadást a káros szenvedélyekről.

Az önkormányzat Tapolca és Környéke Kistérség Többcélú Társulása 8300 Tapolca Nyárfa u. 3. 30/2009.(XII.22.) határozattal elfogadott 33 települést érintő bűnmegelőzési koncepciójához csatlakozott, amely bemutatja a települések korcsoport szerinti megoszlását, a bűncselekmények alakulását. Nagyon fontos feladat a bűnmegelőzés, a lakosság tájékoztatása.

A gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása helyettes szülővel megoldani látszik, ugyanis Monostorapátiában van két család akit a Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat alkalmasnak talált erre a feladatra. Ez ideig a községben nem volt rá szükség.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátása jó, megbízhatóan működik, szakmai színvonala megfelelő.

A családok anyagi helyzetének romlása egyre nagyobb, gyakoriak a számlaelmaradások. Továbbra is biztosítani kell, hogy anyagi okból egyetlen gyermek se kerüljön ki családjából, az életviteli, nevelési problémák megoldásához maximális segítséget kell nyújtani helyi szakemberekkel illetve a máshol igénybe vehető ellátásokról való tájékoztatással.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló értékelést fogadja el.

Hegyescd, 2014. április 15.

Stark Sándor
polgármester

H a t á r o z a t i j a v a s l a t:

Hegyessd Község Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján az Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2013. évi ellátásáról készített értékelést.

Az Önkormányzat a feladatellátásról szóló értékelést tudomásul vette, azt elfogadja és úgy határozott, hogy lehetőségeitől függően mindent elkövet a feladatellátás szinten tartása érdekében.

Az értékelést megküldi a Veszprém Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.)

Felelős: Stark Sándor polgármester

Határidő: 2014. május 31.